Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 77 (4713)
СУББОТО
апрелиин
21
1945 он
Сэн 20 мүнгэ

Нүхэд колхознигууд!

Дүрбэдэхи сэрэгэй тарилгые богонихон болзор соо һайн шанартайгаар хэжэ, илалтын ургаса түйлахын түлөө нэгэн хүн шэнгеэр барандаа тэмсэгты!

Агуухэ Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 75 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтая!

Хамаг хүсэеэ хабарай тарилгада!

Манай республикын колхозуудай тариалан дээрэ хабарай тарилтын халуун хүдэлмэри үргэн жэгдээр эхилбэ. Түрүү колхозууд газарайнгаа гэдэхын зэргээр тарилгын урда тээхи эдүүрилгые үни захалһан аад, мүнөө тарижа эхилэнхэй.

Мүнөө жэлдэ үлэмжэ эртэ, хаа хаанагүй дулаарһан бэлохолоороо тарилга хэхэдэ таатай һайн байна. Энэ шухала байдалые хэрэглэжэ, манай колхознигууд илалтын үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ унаһан малгайтаа абангүйгөөр оробо.

Гэбэшье, бүхы республика дотор хабарай полевой хүдэлмэри хангалгагүйгөөр ябажа байна. Илангаяа Зэдын, Торейн, Кяхтын, Сэлэнгын, Заграйн аймагуудай олонхи колхозууд полевой хүдэлмэридэ эмхигүйгөөр, гээгдэжэ ороһон байха юм. Дурсагдаһан аймагуудай партийна, советскэ ба газар тариалачагай органууд болбол бүхы аргаболомжотой байһаншье һаа полевой хүдэлмэридэ трактор машинаяа, мори сарнуудаа бараниинь гульдхажа гаргаагүй, колхознигуудай ажалай үндэр бүтээсые түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ түйлаха ябадалые эмхидхээгүй байнаа.

Энээнэй шалтагаанаар түс аймагуудай колхозуудаар хабарай полевой хүдэлмэриин темп нёлондоной-хиһоошье удаан байха юм. Жэшээлхэдэ, апрелиин 15-да Зэдын ба Торейн аймагуудта оройдоо 199 гектар хахалагдаа. Загрэйн аймагта мүн 177 га хахалагдаа.

Гадна, Тарбагатайн ба Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозуудаар агротехникые бүдүүлигээр хазагайруулха ябадалнууд үзэгдэнэ. Юуб гэхэдэ, тэндэ гүйхэнеөр ба зайтайгаар хахалха, үрһэ хаяха нормые багадхаха, сеялкэтэй байгаад гараараа хаяха мэтын баримтанууд бии байна.

Мүн социалистическэ мүрысөөнэй сог зали хаа хаанагүй үргэн далайсагайгаар бадаруулдаггүй, полеводческо ба тракторна бригадануудта ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар табигданхай. Илангаяа Прибайкальска, Торейн, Зэдын, Кяхтын ба бусад аймагуудаар полевой хүдэлмэридэ байһан колхознигууд ба трактористнуудые соёл культурын ба эдеэ хоолой талаар таһалгарягүй ба һайнаар хангаха шухала ушар байдалнууд үгы байһан зандаа.

Трактористнуудай техническэ харуулалга баһал муу. Энээнине доро хэлэгдэһэн бузагай муухай нэгэ ябадал гэршэлнэ.

Үшөөтэйн МТС-эй гурбан трактор Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ байгаа ха. Апрелиин 16-да тэдэ горючи зөөһэн юм. Тиихэ зуураа тэрэ зөөһэн хүниинь бензин соогоо уһа холижорхиһон байба. Энээн дээрэһээнь болоод гурбан тракторынь гурбуулаа хахан сасан түрьсһээр байшоһон байна. Энэ хорото муухай хэрэг Зэдын аймагай тарилгашадай дунда һургаал болохо үгэхэ ёһотой!

Дурсагдаһан бүхы ехэхэн дутуу зүйлнүүд юун дээрэһээ гараа гэбэл, түс аймагуудай хүтэлбэрилхы зүйн зургаануудай болон, хамагай түрүүн, ВКП(б)-гэй айкомуудай зүгһөө дүрбэдэхи сэрэгэй хабарай тарилгын али түхай ехэ харюусалгатай ба хүндэтэй байһанда үшөөл һаналаа дутуу табиһан бэлолтой.

Тарилгын түрүүшын үдэрнүүдтэ тохёолдоһон горьтойхон дутуунуудые үглөө мүнөөгүй үндэһөөрынь усадхаха тон шухала.

Хамагай түрүүн, бүхы тракторнуудаа, бүхы анзаһа, сеялкэнүүдээ, бүхы мори сарнуудаа үдэр һүниин нилгаагүйгөөр, имагта фронтовой ёһоор хүдэлгэхэ, ажалай үндэр бүтээсые түйлаха зайлашагүй. Социалистическэ мүрысөөе колхоз, бригада, колхозник бүхэнэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлжэ газарай хахалалгын ба тарилгын темпые түрүүшын үдэрһөө абан полевой хүдэлмэриин дүүрэтэр нэгэшье һуладхангүй үргэхэ, колхознигуудай болон трактористнуудай бүтээһэн ажалай бүридхэлые дарии шангаар абаха, тоосоо хүргэлгые саг соонь алдуугүйгөөр үйлдэхэ гээшэ айхабтар шухала байна.

Гэхэтэй хамта, хүдэлмэриин шанарта онсо анхаралаа хандуулха хэрэгтэй. Илангаяа агротехникые хазагайруулха али бүхы үзэгдэлнүүдтэй эбсэшэгүй хатуу тэмсэл хэхэ, агротехникые бүдүүлигээр эблэгшэдые хуулиин шанга харюусалгада хабаадуулха ёһотой гээшэ.

Үрһэ тариха нормые өөрөө мэдээд бага болгохо, шанар муутай угааггдаагүй үрһөөр тариха, ажалай жаяг заршамые эбдэхэ гэхэ мэтые сэрэгэй үеын хэсүү хүндэ гэмтэ хэрэг гэжэ үзэжэ, түсхай гэмтэ нюурнуудай зэмыень амһуулха ушартай байна.

Нүгөө талаһаань абахада, тарилга дээрэ ажаллажа байһан хүнүүдые соёл болбосоролой ба ажабайдалай шухала зүйлнүүдээр хангажа, тэдэниие зохихо анхарал оролдолгоор хүреэлхэ гээшэ колхоз, совхоз ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй, эхин парторганизацинуудай арюун уялга болоно. Тарилгата ябаһан хүнүүдэй хэрэглэл эрилтэнүүдтэ хойрогоор хандаха гээшэ тон харша.

ВКП(б)-гэй айкомууд, МТС болон совхозуудай партийна организацинууд хадаа тракторна ба полеводческо бригадануудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие улам һайжаруулха, ойрын үдэрнүүдтэ бүхы полевой стан болон тракторна вагончигуудта түсхайта условинуудые байгуулха, гээгдэһэн колхоз бригаднуудта түрүүшын үдэрнүүдһээ хойшо онсо анхаралаа табиха, тэдэниие гээгдэлһээнь гаргажа түрүүшүүлэй зэргэдэ оруулха уялгатай.

Мүнөө манай алдарта Улаан Армии түүхэ домогто дуулдаагүй түрбэлгүй ехэ добтолгоёо дайсанай газар дээрэ ябуулжа байна. Улаан Армиин илалта бүхэн, үүжам Москвагай салют бүхэн советскэ арадай зүрхэндэ айхабтар ехэ баяр асарна.

Эдэ ехэ илалтануудые хүндэтэйгөөр харюулхын түлөө манай колхозно тариашад дүрбэдэхи сэрэгэй тарилгые богонихон болзор соо һайн шанартайгаар хэжэ, илалтын үндэр ургаса түйлахын түлөө барандаа нэгэн хүн шэнгеэр тэмсэхэ зэргэтэй.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар“ гэжэ орденууд ба „Эхын медаль“ гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаха гэбэл:

Юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. АФАНАСЬЕВА Прасковья Ефимовнае—Тарбагатайн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
2. ИВАНОВА Афимья Ивановнае Прибайкальска аймагай «Исток» тохоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. МАСКАЕВА Афимья Мироновнае—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Большевик» колхозой колхозница.
4. МИХАЛЕВА Аксинья Максимовнае—Тарбагатайн аймагай «Политотдел» колхозой колхозница.
5. ПАТРУШЕВА Ксения Григорьевнае—Прибайкальска аймагай «Красная заря» колхозой колхозница.
6. ХОМЯКОВА Марфа Ивановнае—Тарбагатайн аймагай «Искра» колхозой колхозница.
7. ЯКОВЛЕВА Евдокия Евсеевнае—Тарбагатайн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БУХАЛЬЦЕВА Клавдия Васильевнае—Прибайкальска аймагай Соболиха тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

СССР-эй Верховно Соведэй Указ

Советскэ Союзай Маршал Василевский А. М. гэгшые „Илалта“ гэжэ орденоор шагнаха тухай

Ехэ хэмжээтэй дайшалхы ябуулгануудые хүтэлбэрилхэ талаар Верховно Главнокомандованиин даалгабаринуудые шадамараар дүүргэжэ, тэрээнэйнгээ ашара немецко-фашистска сэрэгүүдые бутасохихо хэрэгтэ гайхамшаг амжалтануудые түйлаһанай түлөө

„ИЛАЛТА“ гэжэ орденоор

Советскэ Союзай Маршал ВАСИЛЕВСКИЙ Александр Михайловичые шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной апрелиин 19.

Советскэ Информбюроһоо

Апрелиин 19-эй оперативна мэдээн

Һүүлэй гурбан үдэртэ манай сэрэгүүдэй Центральна булэгэй ошондо хүсэтэ тагнуул хэгдэһэн байна. Тэрэ тагнуул хэлгэ Одер мүрэн ба Нейсе мүрэн дээрэ плацдармнуудые эзэлэн абаха ба үргэдхэхэ байлдаан болежо дэгжэһэн байха юм.

Эдэ байлдаануудай эсэстэ манай сэрэгүүд ДРЕЗДЕНСКЭ зүгтэ НЕЙСЕ мүрэниие гаталан гараад, ФОРСТ, МУСКАУ, ВЕЙСВАССЕР гэдэг городуудые эзэлэн абаа. 2-дохи Польско армиин сэрэгүүд РОТЕНБУРГ городые эзэлһэн байна.

ОДЕР дээрэ манай сэрэгүүд КЮСТРИНһЭЭ баруугаар плацдарм эзэлжэ, тэрээнээ үргэдхөө.

Апрелиин 19-эй туршада Чехословакиин газар дээрэ ГОДОНИН городһоо зүүн-хойгуур ба хойгуур 2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэжэ, НОЗОИДИКИ, ЛИДЭРОВИЦЕ, ЗАРАЗИЦЕ, БЗЕНЕЦ, СКОРОНИЦЕ, СТАВЬЕШИЦЕ, НАСЕДЛОВИЦЕ гэдэг һууринай газарнуудые ба ЛИДЭРОВИЦЕ, СВАТОБОРЖИЦЕ гэдэг түмэрзамай станцинуудые эзэлэн абаба. ВЕНЭһЭЭ хойгуур түс фронтын сэрэгүүд Австриин газар дээрэ БЕРНГАРДСТАЛЬ, АЛЬТ ЛИХТЕНВАРТ, ВИЛЬФЕРСДОРФ, ЗИБЕНИРТЕН, АСПАРН, ЛАДЕНДОРФ гэдэг һууринай газарнуудые ба АЛЬТ ЛИХТЕНВАРТ, АСПАРН гэдэг түмэрзамай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаа.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ нютагай удхашанартай байлдаанууд ба тагнуулшадай бэдэрэлгэ болобо.

Апрелиин 18-да манай сэрэгүүд 96 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу гэмтээһэн ба үгы хэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 115 самолёт унагаагдаба.

* * *

Чехословакиин газар дээрэ Годониин городһоо зүүн-хойгуур манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэбэ. Советскэ частьнууд Морава мүрэнэй зүүн эрье худар урагшаа дабшажа, немецүүдэй хамгаалгын газарай ехээр бэхжүүлмэл хэдэн түшэг тулгууриин пунктнуудые эзэлэн абаа. Дайсан болбол Угерски Острог гэдэг городһоо 5 километрын газарта байһан Заразице гэдэг һууриин газарһаа хобхо сохигдобо. Годониинһоо хойгуур немецкэ ябган сэрэгүүд ба танкнууд манай сэрэгүүдые һаатуулан бариха һэдэлгэ гаргажа хэдэн контратака хээшье һаа, ехэ гээлтэтэйгээр гэдэргээ сохигдоһон байгаа. Дайсанай ябган сэрэгэй батальон бута нэргэгдэн һалгаагдаба. Батальоной бүхы буу зэбсэг буляагдан абтажа, 200 гаран хүн плендэ абтаба.

Венэһээ хойгуур дайсан болбол һарнин үсөөрһэн сэрэгүүдэй шэнэ хүсэнүүдээр һэлгэн хүсэлдүүлээд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Манай частьнууд эрмэлзэлгэтэ сохилтоороо Пйльт Лихтенварт гэдэг һууриин газар ба түмэрзамай станциһаа немецүүдые хобхо сохин гаргаа. Буу зэбсэг ба сэрэгэй зөөритэй складууд буляагдан абтаба. Үсэгэлдэр Мистельбах городые эзэлэн абаһан советскэ сэрэгүүд дайсанай хэдэн контратакые сухарюулан сохижо, хойто зүг тээшэ 6 километр дабшаһан байна. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 700 үхөөр үлээ. 20 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу галдагдаһан ба гэмтээгдэһэн байгаа.

◆ Австриин газар дээрэ Санкт-Пельтен городһоо баруугаар, Грац городһоо зүүгээр советскэ сэрэгүүд немецко-фашистска булимтаргшадтай байлдаа хэхэдээ эрэлхэг зориг ба геройзмын үльгэр жэшээ харуулна. Гвардиин лейтенант Макаровай буудалгын рото ой модон соогуур нюусаар нэбтэрэн орожо, дайсанай хажуу талада гараад халын харгые халхалжа байһан нэгэ үндэрые эрмэлзэлгэтэ сохилгоороо эзэлэн абаба. Ойрохон зуурын тулалдаанда советскэ боецууд 24 гитлеровецые үгы хээ. Бусад немецкэ солдадуудынь буу болон радиостанциияа хаяад тэрьедэн талиниһан байна. Хэлхеэ-холбооной зөөри тээгээд мори тэргээр ябажа ябаһан ахалагша сержант Ширяевые немецүүд бүдаһан байгаа. Ширяев дайсанай пулемётой байһан газарые мэдээд, һэмээхэн маряажа ошоод автомадаараа немецкэ пулемётые үгы хэбэ. Гвардиин ахалагша сержант Баграмян ба гвардиин рядовой Фокин гэгшэ нэгэ байлдаанда пулемётой буудалгаар 30 гитлеровецые хюдаа. Младша лейтенант Уменэй самоходно ехэ буугай расчет нэгэ үдэр соо хоёр немецкэ танк ба нэгэ хуягта транспортёрые галдаба. Младша лейтенант Холоповой самоходно ехэ буугай батарей дайсанай тээгойнгоо талаар булюу хүсэнүүдтэй байлдаа хэжэ, 4 немецкэ танк, хоёр хуягта транспортёр болон хоёр полевой ехэ буу үгы хээ.

◆ Улаантугта Балтийска флодой тагнуул Фриш Гаф гэдэг залив соо самоходно десантна баржа мүн тэрэшэлэн дайсанай сэрэгүүдтэй олон тоото һал ба шлюпкэнүүдые алируулһан юм. Советскэ хуягта катернууд немецүүдтэ добтолго хэжэ түргэн ябадаг хоёр десантна баржа, баһа жиирын хоёр баржа болон 100 гаран һал ба шлюпкэ шэнгээбэ. Хэдэ мянган немецкэ солдат ба офицер үгы хэгдэһэн ба шэнгээгдэһэн байна.

Улаантугта Балтийска флодой кораблнууд Балтиин далайн урда хүбита 5.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй дайсанай транспортые шэнгээгээ.

◆ Австрийска тосхон болон городуудай арад зон Улаан Армиие баяртайгаар угтана. Эйзенштадт городой профессор Франц Элек гэгшэ нигэжэ хөөрэнэ: «Немецкэ сэрэгэй засагаархин городоо 3 часай урда соо орхижо гарагты гэжэ зониие захираа һэн. Тэд хүн зон бултадаа шахуу байра байрадаа үлөө. Гансахан лэ фашистска организацинуудай хүтэлбэрилэгшэ бургомистр Брюнер ба нацистска чиновнигууд немецүүдтэй тэрьедэһэн байгаа. Гол арад зомнай гаража ошохо дурагүй байгаа. Бидэнэр Улаан Армиие хүлеэжэ байгаа һэмди, гитлеризмһээ бидэниие сүлөөлхэ байха гэжэ мэдээ һэмди. 1938 онд Австриие немецүүдэй эзэлһэнэй һүүлээр фашистнууд Эйзенштадтын 400 гаран хүнүүдые арестовалаа һэн. Тэдэнүүдэй олонхинь гестаповска түрмэдэ үхэжэ хосороо». Хүдэлмэришэн Георг Байтис гэгшэ нигэжэ мэдээсэнэ: «Би 55 наһатайб. Нацистнууд намайе фольксштурмда оро гэжэ баадхаа һэн. Тэд би араа һэм. Тэрээнэй түлөө намайе түрмэдэ хааһан юм. Тэд олон үбгэд фольксштурмда орохо баатай болоһон байгаа. Тэд Улаан Армиин ерэлтэ дутаахалаар. бүгэдөөрөө гэр гэртээ тараһан байна».

Лойкерсдорф гэдэг тосхоной священник Шерлиг гэгшэ нигэжэ мэдүүлнэ: «Би болбол Австрида зорюулһан Москвагай ба Лондонэй радиопередачинуудые олон дахин шагнаһан байнаб. Намтай хамта зарим нютагай хүнүүд радио шагнагша һэн. Бидэнэр Улаан Армиин ерэхэһээ айгаагүйбди. гитлеровскэ пропагандада этигэгшэгүй һэмди. Улаан Арми болбол бидэнэртэ эрхэ үлөө болон бэеэ даанхай байдалые асарха байха гэжэ арад зон мэдэдэг байгаа».

Нүхэр И. В. Сталин бүхы армянуудай католикосын орлогшо архиепископ Георг Чеорекчян гэгшэтэй хөөрэлдэбэ

Апрелиин 19-дэ СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. Сталинай дэргэдэ армянска сүмын хэрэг тушаа бүхы армянуудай католикосын орлогшо архиепископ Георг Чеорекчян гэгшэтэй хөөрэлдөөн болоһон байна.

Хөөрэлдөөн дээрэ СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи шажан мүргэлэй хэрэг эрхилхэ Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Полянский И. В. байгсаба.

Сан-Францискодахи конференцидэ Польшын хабаадалсаха гэһэн тушаа

Энхэ найрамдал ба аюулгүй байдалые дэмжэхэ Уласхоорондын Организаци тогтоохоор апрелиин 25-да Сан-Франциско городто татагдаха конференцидэ Польшые уряалха тухай асуудалаар Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Хитадай Правительствонуудта Советскэ Правительствын хандалга тухай советскэ хэблэлдэ бэшэгдэһэн байгаа. Ойрын саг соо Польско Саг Зуурын Правительство шэнэдхэн байгуулагдаагүй һаань, Польшын бүхы газар дээрэ засаг баригжа ба польско арадаар дэмжэгдэжэ байһан Варшавадахи Польско Саг Зуурын Правительствын түлөөлэгшэнэрые түс конференцидэ уряалха хэрэгтэй гэжэ советскэ правительствын энэ хандалта соо хэлэгдэһэниинь мэдээжэ.

Америкын Холбоото Штадуудай ба Великобританиин Правительствонууд болбол заагдаһан хандалгада өөрынгөө харюунууд соо, Польско Саг Зуурын Правительствые шэнэдхэн байгуулатар, тэрэнэй түлөөлэгшэнэрые Сан-Францискодахи конференцидэ уряалха арга байхагүй гэжэ тэдэнэр тоолоно гэжэ хүлдэтэ хүнүүдһээ абтаһан мэдээнһээ элитэ болоо. Хитадай Правительство болбол өөрынгөө харюу соо түс асуудалаар шиидхэбэри мүнөө үедэ баагүй гэжэ Советскэ Правительствотэ мэдээсэбэ. Британска ба Американска Правительствонуудай арсаһан дээрэһээ Хитадай Правительствын зүбшөөрхэ гү, али арсаха ябадал хадаа болото удхашанаргүй байна гэжэ Хитадай Правительство шалтагаална.

Мүн лэ тэрэ хүнүүдһээ абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, Сан-Францискодахи конференцидэ Польско Саг Зуурын Правительствын түлөөлэгшэнэрэй заатагүй хабаадалсалга хэрэгтэй гэһэн өөрынгөө мэдүүлгэ бэелүүлхые Советскэ Правительство оролдожо байна. (ТАСС).

Республика дотор

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Үдэрэйнгөө нормые 800 процент дүүргэжэ ябадаг, Хэжэнгын МТС-эй түмэршэ дархан Арсалан Аюшеев.

О. ЗЕККИИН фото.

Һурагшадта ба фронтовигуудай хүүгэдтэ огородно-культура тарихань

Түнхэнэй аймагай «Большевик» колхозой членүүд түсэбһөө гадуур 1945—46 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадай столовын саг үргэлжэ хүдэлмэрилхын ба фронтовигуудай хүүгэдтэ туһаламжа үзүүлхын түлөө нэгэ га газар дээрэ огородно культура тарихаар байна.

Мүн тэрэшэлэн тэдэнэр хадаа 1945 оной апрелиин 20 хүртэр һуралсалай жэл соо хүрэхэ хэмжээтэй түлеэ бэлэдхэхэбди гэжэ уялга абаба.

Тарилгада зорюулһан залуушуулай радиомитинг

Һаяхан, сэрэгэй дүрбэдэхи хабарай тарилгада колхозно залуушуулай хэрзэргээр бэлэдхэжэ байһан тушаа республиканска радиомитинг болобо. Түс митингые ВЛКСМ-эй обкомой тарялан-залуушуулай таһагые даагша нүхэр Бавырина нээхэ зуураа нигэжэ хэлэбэ:

—Үнгэрэгшэ жэлдэ хабарай тарилгада манай залуушууд эршэмтэйгээр хабаадалсаһан байгаа. Республикын 105 залуушуулда «Республикын эрхим анзаһашан» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ, ВЛКСМ-эй обкомой болон республикын Наркомземэй грамота барюулгатайгаар олгогдоо. 125 залуушуулай-тракторна бригаданууднаа 91 бригада тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, условно трактор бүхэнөөр 307 гектар газар хахалһан байна. Мүнөө жэлдэ манай залуушуул үшөө эршэмтэйгээр ажаллаха үүргэтэй.

Һүүлээрынь Саянтын МТС-эй Улаантугта залуушуулай-тракторна бригадын бригадир нүхэр Дымбрылов, Тарбагатайн аймагай «Искра» колхозой комсомольско эхин организациин секретарь нүхэр Антонова, нүхэр Прокопьев директортэй гурэнэй заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретариин орлогшо нүхэр Козырев, ВЛКСМ-эй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Хорошунова, табан ордентой фронтовик, Баргажанай аймагай комсомольско организацияар хүмүүжүүлэгдэһэн нүхэр Новоженов гэгшэд үгэ хэлэжэ, хабарай тарилгые хаһа саг соонь агротехническэ богонихон болзор соо үнгэргэхыень республикын залуушуулда хандажа уряалбад.

Радиомитинг дээрэ ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Б. Семёнов дэлгэрэнгы үгэ хэлээд, республикын залуушуулай урда шухала зорилгонуудые табиба.

Шэнэ дуу зохёолгын республиканска конкурс

БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управлени болбол театрнуудай ба уранһайханай самодеятельностиин дуушадай болон хорнуудай репертуарые баяжуулхын түлөө бурят-монгол хэлэн дээрэ зохёогдоһон дуунуудай конкурс соносхобо.

Фронт ба тылэй баатаршалгые харуулһан темэтэйгээр дуушад ба хорнуудай дуулахаар зохёогдоһон шэнэ дуунууд конкурсда абтаха байна.

Конкурсын бүхы эрилтэнүүдые хангаха фронтовой, лирическэ, ажабайдалай ба шог наадапай дуунуудта иимэ шан тогтоогдоно гэбэл:

1-дэхи шан	8.000	түхэриг	(нэгэ)
2-дохи »	5.000	»	(хоёр)
3-дахи »	3.000	»	(гурба)
4-дэхи »	2.000	»	(дүрбэ)

Конкурс хадаа 1945 оной июниин 1 хүртэр болохо байна. Бэшэһэн дуунуудаа иимэ адресаар эльгээхэ:

Гор. Улан-Удэ, ул. Ленина 24. Управлению по делам искусств при СНК БМАССР.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Хүндын тэмдэг» орденоор шагнагдаһан, Улан-Удэ станциин № 65 һургуулиин директор ба багша Александра Михайловна Ковалевская.

А. ПОПОВОЙ фото.

Баргажанай аймаг дамжуулгын Улаан туг абаба

1945 оной 1-дэхи кварталда БМАССР-эй гүрэнэй бюджет эрхим һайнаар дүүргэхэ мүрысөөндэ илаһан Баргажанай аймагта (аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэнь нүхэр Кранов, АймФО-е даагшань нүхэр Эрдынеев) Бурят-Монгол АССР-эй Совнаркомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Тэрэшэлэн мүрысөөндэ шалгарһан финансова хүдэлмэрилэгшэдые шагнахын түлөө нэгэдэхи шан болохо 15.000 түхэриг үгтэбэ.

Улан-Удын шэлэй заводой ГОКО-гэй дамжуулгын Улаан Туг абаха болобо

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой коллектив Майн уряалда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эрэлсэжэ ажалайнгаа бүтээсые бүри ехээр дээшэлүүлжэ байна.

Март һарын хүдэлмэриин дүнгүүдэй ёһоор энэ заводой коллектив Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Туг ба 75 мянган түхэриг мүнгэн шан абаха болобо.

Шэлэй заводой шэнэ амжалтые үндэр ехээр сэгнэһэндэнь урмашажа, эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад үшөө ехэ уялгануудые абаба.

Мелькомбинадай амжалта

Мелькомбинадай коллективэйхид апрель һарын 15 үдэрэй программые 67,3 процент дүүргэбэ. Улаан Армидаа буу зэбсэг бүтээлгэдэ өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө мүнгэ суглуулжа оруулаад, агуухэ Сталинай амаршалгада хүртэһэн телеграмма абажа айхабтар ехэ баясабад.

Һаяхан болоһон заводой коллективэй митинг дээрэ эдэхи хүдэлмэришэн ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд—апрель һарын түсэбые үлүүлэн дүүргэхэһээ байтагай, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаха, ажалай жаяг заршам һайжаруулжа энэ түүхэтэ телеграммда харюусахабди гэжэ нэгэн дуугаар шиидхэбэд.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

2. ГВОЗДЕНСКАЯ Вера Никифоровнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

3. ЕМЕЛЬЯНОВА Екатерина Лаврентьевнае—Тарбагатайн аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

4. КОТЛЕРЕВСКАЯ Татьяна Романовнае—Тарбагатайн аймагай Тарбагатай тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

5. КИЧИГИНА Анастасия Яковлевнае—Прибайкальска аймагай Турка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

6. КАРНАКОВА Александра Филипповнае—Сэлэнгын аймагай Галуута нуурай станциин гэрэй эзэн эхэнэр.

7. МЕРТВЕЦОВА Таисия Семёновнае—Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

8. ПОЗДРИНА Марфа Ильиничнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

9. ОЛЗОЕВА Елена Ермолаевнае—Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр.

10. СЕЛУНОВА Анисья Ильиничнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

11. САРИНА Клавдия Фёдоровнае—Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

12. ТАРАКАНОВА Пелагея Петровнае—Кабанскын аймагай Колесово тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

13. ТАРАКАНОВА Ульяна Николаевнае—Кабанскын аймагай «17 Октябрь» колхозой колхозница.

14. ШАДРИНА Вера Павловнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной промкомбинадай хүдэлмэришэн эхэнэр.

15. ШИЛКИНА Евгения Прокопьевнае—Прибайкальска аймагай Горячинск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

16. ФЕДОТОВА Татьяна Куприяновнае—Сэлэнгын аймагай Молотовэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. АВЕРИНА Анастасия Иннокентьевнае—Сэлэнгын аймагай «Майн 1» колхозой колхозница.

2. БАНДО Агриппина Андреевнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

3. БОГОМАЗОВА Пелагея Устиновнае—Прибайкальска аймагай «Свободный путь» колхозой колхозница.

4. БОРИСОВА Мавра Ивановнае—Прибайкальска аймагай Исток тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

5. ГОНТОВА Ефросинья Андреевнае—Сэлэнгын аймагай Галуута нуур станциин леспромхозой хилээмэ баришха эхэнэр.

6. ДОБРИНИНА Татьяна Иннокентьевнае—Прибайкальска аймагай «Красный партизан» колхозой колхозница.

7. ДУМНОВА Евдокия Климовнае—Тарбагатайн аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.

8. ДОБРЫНИНА Александра Степановнае—Прибайкальска аймагай Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

9. ЕФИМОВА Домна Ивановнае—Прибайкальска аймагай Турка тосхоной леспромхозой хүдэлмэришэн эхэнэр.

10. ИГУМНОВА Василиса Семёновнае—Прибайкальска аймагай Соболиха тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

11. КРАВЦЕВА Анна Николаевнае—Улан-Удэ городой Пригородно районой столовын трестын хүдэлмэришэн эхэнэр.

12. КАБАЕВА Надежда Ивановнае—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Большевик» колхозой колхозница.

13. ЛАТЫПОВА Сарварь Темерхановнае—Сэлэнгын аймагай Селендума тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

14. ПАУМОВА Мария Степановнае—Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхозой колхозница.

15. ОШАЕВА Ульяна Федоровнае—Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр.

16. ПАВЛИНКАЯ Евгения Яковлевнае—Хойто-Байгалай аймагай Доодо Ангар тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

17. ПРОКУШЕВА Анфиса Никитьевнае—Прибайкальска аймагай Горячинск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

18. РУБЦОВА Степанида Егоровнае—Бабушкин городой гэрэй эзэн эхэнэр.

19. РЕВЕНСКАЯ Агафья Игнатьевнае—Мухаршэбэрэй аймагай «Большевик» колхозой колхозница.

20. СЕРГЕЕВА Мария Ивановнае—Хойто-Байгалай аймагай Доодо Ангар тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

21. СЕМЕНОВА Екатерина Савельевнае—Кабанскын аймагай Кабанск тосхоной промкомбинадай хүдэлмэришэн эхэнэр.

22. СЕЛИВАНОВА Афимья Лаврентьевнае—Прибайкальска аймагай «Свободный Путь» колхозой колхозница.

23. САУНКИНА Васса Семёновнае—Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

24. ТОМСКАЯ Аграфена Даниловнае—Прибайкальска аймагай Исток тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

25. Угрюмова Татьяна Артамоновнае — Прибайкальска аймагай Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

26. ХАЙРУЛИНА Карима Хайрулевнае—Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

27. ШАДРИНА Евдокия Ильиничнае—Прибайкальска аймагай «Свободный Путь» колхозой колхозница.

Зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 1-дэхи ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АВЕРИНА Мария Даниловнае—Сэлэнгын аймагай «Майн 1» колхозой колхозница.

2. АВЕРИНА Наталья Михайловнае—Сэлэнгын аймагай «Майн 1» колхозой колхозница.

3. АВЕРИНА Василия Александровнае—Сэлэнгын аймагай «Майн 1» колхозой колхозница.

4. БЫКОВА Прасковья Петровнае—Прибайкальска аймагай «Свободный Путь» колхозой колхозница.

5. ВЛАСОВА Надежда Михайловнае — Хойто-Байгалай аймагай Доодо-Ангар тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

6. ЖУКОВА Аграфена Архиповнае—Прибайкальска аймагай Байкальска ОРС-ын буд нэхэгшэ.

7. ЗИНУРОВА Хатира—Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

8. ЗИГАНШИНА Шамсуры Зиганшиевнае—Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

9. ЗАХАРОВА Александра Иннокентьевнае — Прибайкальска аймагай Горячинск тосхоной загаһанай кооперациин ажаүйлэдбэриие даагша.

10. ЗУЕВА Хионья Васильевнае—Хойто-Байгалай аймагай гүрэнэй загаһанай заводой курьер.

11. ИВАНОВА Елена Борисовнае—Тарбагатайн аймагай «Победитель» колхозой колхозница.

12. КОЛЕСНИКОВА Степанида Нефедовнае — Тарбагатайн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

13. КОНДРАТЬЕВА Евдокия Наумовнае—Хэжэнгын аймагай «Ударник» колхозой колхозница.

14. КОНОВАЛОВА Ирина Зиновьевнае—Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

15. ЛОГВЕНЕНКО Парасковья Яковлевнае — Сэлэнгын аймагай Доодо-Убукун тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

16. ЛОБЫЦИНА Хабровья Ивановнае — Прибайкальска аймагай Охотник тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

17. МУШАКОВА Анисья Федоровнае — Прибайкальска аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

18. МУШАКОВА Арина Кирилловнае—Прибайкальска аймагай Исток тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

19. МАЛОФЕЕВА Анастасия Михайловнае — Сэлэнгын аймагай «Авангард» колхозой колхозница.

20. ПАТРУШЕВА Ульяна Акимовнае—Прибайкальска аймагай Соболиха тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

21. ПУШКАРЕВА Арина Васильевнае — Прибайкальска аймагай «Свободный путь» колхозой колхозница.

22. РЫМАРЕВА Афимья Куприяновнае — Тарбагатайн аймагай «Победитель» колхозой колхозница.

23. РОГОВА Аксинья Тимофеевнае—Хойто-Байгалай аймагай Доодо-Ангар тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

24. РУПУШЕВА Анна Павловнае—Прибайкальска аймагай «Свободный путь» колхозой колхозница.

25. СТАРКОВА Федора Кузьминичнае — Прибайкальска аймагай «Свободный путь» колхозой колхозница.

26. ТЮТРИНА Фекла Ивановнае—Тарбагатайн аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Хамаг хүсэеэ—тарилгада!

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол орооһо тарянай ба хүдөө ажалай бусад продуктнуудай ургасые али болохоор дээшэлүүлхэ ба валова сборнуудыень ехэ болгохо ябадал 1945 ондо колхозууд, МТС-үүд, совхозууд, газартаряалангай органууд, партийна ба советскэ организацинуудай гол зорилго болоно гэжэ тоолоно.

(СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолһоо).

Үрһэеэ ээлжээлжэ тариха тухай

Севооборот хэжэ (нэгэ газарта рһэеэ зүбөөр ээлжээлжэ) тарихада газарай хүрьһэн амаргаг, хүсэеэ алдадаггүй, элбэг ургаса үгэдэг байна гэжэ агротехникын наука заана. Севооборот хэжэ тарихадаа бидэнэр баян ургаса абажа, гүрэнэй ургаса уялгануудые сүм дүүргэхэһээ саада тээ колхозуудта ба колхозникуудта өөһэдтэнь хэрэгтэй талха таряа дүүрэн абажа шадаха байнабди.

Севооборот гээшэ хүдөө ажалай бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ хүсэтэ нэгэ аргань мүн. Тэрэ аргые һайнаар хэрэглээд байбал, ямаршье колхоз үндэр ургаса абажа шадаха гэжэ дүй дүршэлнай харуулна.

Жэшээень абаад хэлэхэдэ, Кабанскын аймагай XVII-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 1938 ондо таряанай туршалгын участок эмхидхэһэн байгаа. Энэ артель тэрэ участок дээрэ олон жэлэй ногоо—люцерн ба клевер болон орооһо культуранууды һэлгэн тарижа эхилһэн юм. Тэрэ тарилгын түрүүшын дүнгүүд хадаа севооборотой ашата туһатай байһаниие баримталжа үгэнэ: гектар бүхэнһөө дунда жэшээгээр 12 центнер, зарим участогһаань 15 шахуу центнер таряан абтаа. Харин тиихэтэ эндоо газарай ургасань гектар бүриһөө 6-шье центнер үгөөгүй байха юм. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ газар дээрэ севооборот хэгдээгүй, түсэбгүйгөөр тарилгаа хэһэн байгаа. Газарые хайшан гэжэ элдэһэн, тарижа яажа хэһэн дээрэһээ ургасын гараса дулдыдаһаг байна гэжэ энэ баримта харуулжа үгэнэ.

Олон жэлэй ногоо тарижа абаһанай һүүлээр тэрэ газарые һайса хахалжа элдээд, шэниисэ тарихада һайн ургаса үгэнэ гэжэ энэ колхозойхид тодоруулаа. Олон жэлэй ногоо тариһан газарай дагнаһатай хүрьһые доро дурсагдаһан ёһоор эдлүүрилһэн байна гэбэл: июнь һара соо ногооной ургаса хуряажа абамсаараа, тэрэ газарые гүнзэгыгөөр хахалаа һэн; хабарынь дисковани хэжэ борнойлоод, һүүлээрынь тарилга хэдэг байна. Иигэжэ элдэһэнэй һүүлээр тэрэ газарай хүрьһэн зөөлэхэн боложо, намарай ба убэлэй сагта шииг нойто бэедээ татажа абадаг. Манай Кабанскын аймагта илангаяа май ба июнь һарануудта бага бороон ородог юм. Тиимэ дээрэһээ намарай ба убэлэй сагта газарай хүрьһые шииглүүлхэ ябадал элбэг ургаса абахадамнай ехэ удхатай байна.

Иимэ байдалые хараадаа абажа, хоёр жэлэй ногоо тарижа, севооборот хэхэ тухай заабариие аймагай бүхы колхозуудта үгэһэн байнабди.

Мүнөө манай аймагай колхозууд энэ заабариин ёһоор севооборот эхилжэ байна. Газарыень хэмжэхэдэ зааханшье алдуу эндүү гаргаха ябадал хадаа таряалангай хэмжээе буһайдуулха, үрһэеэ ээлжээлжэ тариха ажалда түсэбэй ёһоор оролгые һаатуулжа болохо байна. Тиимэ дээрэһээ колхозуудай газар хэмжэгшэдые томилхо хэрэгтэ шухала анхаралаа хандуулнабди. Аймаг дээрэ боложо байһан курсда газар һайн мэдэхэ, дүй дүршэлтэй үбгэдүүд болон эрдэмтэй залуушуул уригдаһан байна. Март ба апрель соо манай аймагай агрономууд хабарай тарилгын колхоз бүхэнэй түсэб зохёохо хэрэгтэ өөһэдөө хабаадалсажа, 1945 ондо тарилгые севооборотой ёһоор хэхэ тухай хэмжээнүүдые зохёоһон байха юм. Энэ хэмжээнүүдые колхозуудай правленинүүд ба бригадирнууд һуулсажа зохёоһоной һүүлээр колхозой правлениин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Севооборот хэхэ газар дээрэ үрһэеэ зүбөөр хаяха ба тэрэ участогуудые бригадата бэхэнүүдтэ даалгажа үгэхэ ябадалда шухала анхарал хандуулагдаһан байгаа.

Үрһэеэ ээлжээлжэ хаяха газар дээрэ тарилга хэхэ тухай даалгабаринуудые колхозуудта үгэхэдөө хэдэн бэрхэшээлнүүдтэй ушарһан байнабди. Юуб гэхэдэ, республикын наркомзем ямар колхозууд хэды шэнээн газарта үрһэеэ һэлгэжэ тариха байһаниинь хараадаа абангүйгөөр севооборотой түсэб эльгээһэн байгаа. Тэрэнэй эсэстэ мянга шахуу гектарай зүрилдөө гараһан байна. Саашадаа севооборотой түсэб зохёохододо иимэ бодомжогүй ябадал гаргаха гээшэ газарые амаруулха, үрһэеэ ээлжээлжэ тариха хэрэгтэ һаад татажа болохо байна.

Битэнэр газараа һайнаар элдэжэ, тэрэнэй ургасыень дээшэлүүлхэ тухай шухала хүдэлмэри хэжэ эхилээ гээшэбди. Саашадаа гектар бүхэниие зүбөөр элдэхэ, хүрьһэнэйнь хүсые бууруулхагүйн түлөө таряашан бүхэн, агроном бүхэн оролдожо ба анхаража байха зэргэтэй. Тиихэдээ таряа талха элбэг дэлбэгээр абажа шадаха байнабди.

А. КАПУСТИН, Кабанскын АЗО-гэй главна агроном.

Эмхигүй нобшо дээрэһээ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Эндэхи колхозууд тарилга хэхэ газараа хахалжа борнойлжо хилһээр арбаад хоножо байна. Энэ үедэ юу хэгдээб гэжэ харыад үзэхэ болоо һаа эмхигүй нобшо байдал эгээн түрүүн нюдэндэ туһана. Жэшээлхэдэ хээрын стан бэлэн болоогүй, худалдаа наймаа хэхэ тухай тухеэрэлгүй һуужа байһан колхозууд олон.

Тарилгын урда тээхи хүдэлмэриие һайса эмхилээгүй дээрэһээ тон хашанаар хүдэлхэ ябадал олон тээ гаража байна. Үшөөтэйн МТС-эй 3 тракторнууд Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо һаянай юушье хээгүй. Горючи зөөгшэнь бензин соо уһа холижорхёод, тэрэ гурбан тракторай хүдэлмэриие хэдэн үдэр соо һаатуулба. Сагаан-Үһанай МТС-эй хэдэн тракторнууд «Социализм» ба Фрунзын нэрэмжэтэ колхозуудта ошоод түрүүшын үдэрһөө хойшо эблэржэ урагшаа ябанагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхаха тухай дурсагдаһан МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд яаралтай хэмжээ абанагүй.

Горючаар таһалдуулна

БИЧУРА. (**Телефоноор абтаба**). Окино-Ключевскэ МТС-эй харьяанда байһан колхозууд тон аалияр газараа хахалжа байна. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэжэ хараад үзэхэдэ, гансахан горючи саг дээрэнь асардаггүй байна.

Рогозиной нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлхэ 1 ЧТЗ ба 2 колёсно тракторнууд хоёр үдэр—апрелиин 13—14-нэй үдэрнүүдтэ дэмы хэбтэбэ. Куренковэй нэрэмжэтэ колхоздо 1 ЧТЗ ба 2 НАТИ тракторнууд апрелиин 14-эй үдэр юушье хэнгүй байба.

Хооһоор найдуулжа хэниие мэхэлнэб?

КЫРЕН. (**Телефоноор абтаба**). Кыренскэ МТС-эй тракторна бригада «Победа» колхозой таряалан дээрэ хүдэлжэ эхилээ. Гэбэшье хээрын ажал хурданаар хэхэ ябадалдань колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Зверев тон хайхарамжагүйгөөр хандажа байна. Трактористнуудай байха вагончик тухеэржэ үгэхэ тухай олон дахин найдуулбашье нүхэр Зверев нобшоёо дарагдаад мүнөө болтор юушье хэнэгүй.

КОЛХОЗНО МАЛАЖАЛ ХҮГЖӨӨХЭ ХЭРЭГТЭ ЗАЛУУШУУЛЫЕ ОЛООР ХАБААДУУЛХА

Тээсгэн болоһон ВЛКСМ-эй обкомой пленум областной комсомольско организацинн республикын колхозуудай малажалай хүгжэлтэдэ хабаадалсаха зорилгонууд тухай асуудал хэлсэжэ, түсгаар тогтоол абаһан байгаа. Энэ тогтоол хүдөө нютагуудтахи комсомолецууд болон залуушуулай малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ хабаадалсаха дайшалхы программань болоно.

Малажал—манай республикын социалистическэ хүдөө ажалай шухала һалбаринь мүн. Тиимэ түлөөдэ бидэнэр һүрэг малаа олошоруулжа, тэдэнһээ абтаха ашаг олзо—мяха, тоһо, һү, нооһо, арһа гэхэ мэтые улам арбидхахын түлөө тэмсэхэ зэргэтэйбди. Эхэ орон болон фронтынгоо урдахи уялгые һайнаар ойлгоһон комсомолецууд болон залуушуул социалистическэ хүдөө ажал хүгжөөхэ хэрэгтэ үнэн сэхэ оролдолгоо гаргана. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско эхин организаци 1944 оной хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдтэ жэшээтэ һайнаар хабаадалсаһанайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй Ик-гэй дамжуулгын Улаан туг абаһан байна. Энэ колхозой комсомолецууд болон залуушуул һүрэг малаа олошоруулка ашаг шэмыень арбидхаха хэрэгтэ хормойгоо шуужа оролсонхой. Тэрэнэй ашаар түс колхоз 1944 оной залуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб шилээдгүй үлүүлэн дүүргээ. Комсомолецууд болон залуушуул нүхэр Аюшиевай хүтэлбэрилэг-

үүлтэртэ малай фермые шефтээ абанхай юм. Энэ фермын бүхы малнууд һарууд сэбэр байра байлаар хангагданхай. Тэрэшэлэн малайнь байрануud соо электриин гал носодог байна. 312 эбэртэ малтай байха түсэбтэй аад, энэ ферма 326 толгой малтай юм. Түс колхозой комсомольско организаци малажалай фермэ, гүүртнүүдээр эрхим түлөөлэгшэдөө табинхай. Комсомолка Нимаева һаалишаар хүдэлмэрилхэ зуураа, үнеэдээ ороондо оруулха, залуу мал харууһалха хүдэлмэри жэшээтэйгээр эмхидхэжэ шадаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ нүхэр 9 үнеэнһээ 10 тугал абажа бүтэцынь бүрин бүтэнөөр тэнжээһэн байна. Тэрэшэлэн залуу һаалишан Тогочиева үнгэрэгшэ жэлдэ 5.690 литрэй оронд 5.927 литр һү һаажа түсэбөө һуратгүй үлүүлэн дүүргээ.

Комсомолецуудай хүсөөр энэ колхоздо зоотехническэ һуралсал эмхидхэгдэнхэй. Энэ кружокто һаалишад болон малажалай бусад гол хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсадаг.

Зүгөөр, республикын олонхи колхозуудай комсомольско организацинууд өөһэдынгөө гол хүсые малажал дээрэ табижа шадаагүй байха юм. Мухаршэбэрэй аймагай «Большевик» колхозто 12 комсомолецууд болон хэдэн олон залуушуул бии. Гэбэшье, эдэнэр малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ тон хангалтагүйгөөр хабаадалсана. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ колхозой фермэ дээрэ комсомольско залуушуулай малажалай бригада эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэд эдэнэр хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээ тараагдаһан байха юм. Комсомольско организациин секретарь нүхэр Андреева аяар жэл соо малажалай фермэ дээгүүр нэгэнтэшье ошоогүй байба. Колхозой комсомолецууд болон залуушуулай алуу мал хүгжөөхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг дээрэһээ гүрэнэй түсэб эндэ хэло дүүргэгдээгүй байна.

Комсомолецууд болон залуушуулай колхозно мал һүрэгые олошоруулха хэрэгтэ эзэн бусаар хандадаг ябадалые эндээһээ саашаа тэсэшэгүй. Колхоз бүхэнэй комсомольско организаци малажалай хүгжэлтэ болон тэдэнэй ашаг шэмын түлөө харюусаха зэргэтэй.

Мүнөө үедэ колхозно товарна фермэнүүд шэнэ түл абаха шиидхэхы үедөө байна. Гараһан түлнүүдээ хоролтогүй тобир тарган эндэ орохо хэрэгтэ колхозой залуушуул үдэр бүриин оролдолго гаргаха уялгатай. Энэ үедэ хүдөө нютагуудай бүхы комсомольско организацинууд гол хүсэеэ малажалай фермэ, гүүртнүүдээр эльгээхэ ёһотой. Тэдэнэр хатуу хабарай үедэ алуу малаа тураахагүйн, шэнэ түлнүүдээ хоролтогүйгөөр тэнжээхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ бүхы малшадта эрхим жэшээ харуулха байна. Яруунын аймагай комсомолецууд болон залуушуул түл абалтые эрхим һайнаар үнгэргэхын түлөө эдибхитэйгээр тэмсэжэ эхилэнхэй. Эндэхи колхозно комсомольско организацинууд малажалай фермэнүүдээр 95 комсомолец болон хэдэн залуушуудые эльгээбэ. «Улаан Туяа» колхозой хониной товарна фермын нэгэн гүүртые даажа абаһан комсомолецууд болон залуушуул 1.150 толгой хони ямаа харууһална. Эдэнэр үбэлэй хүйтые амгалан тайбанаар дабажа гараад түл абалгаяа хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна. Комсомолка Намжит Цыжыпова нэгэ отарын хони бараниинь харууһална. Тиин бүхы хонидоо хоролтогүйгөөр үбэлжүүлжэ дундаһаа тээшэ шадалтай болгоһон байха юм. Тэрэшэлэн Яруунын комсомолецууд хабарай үедэ колхозно малдаа элюулхэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадалсана. Эдэнэр һаяын үдэрнүүдтэ нийтэ аймагай воскресниктэ хоёр удаа хабаадалсажа 700 гаран центнер нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэһэн байха юм. Пионернууд болон һургуулиин һурагшад колхозуудай нарай малнуудые шефтээ абанхай. Үльдиргын, Гунды һургуулинуудай һурагшад болон пионернууд шефтээ абаһан залуу малнуудаа халуун оролдолгоор хүреэлэн тобир тарганаар тэнжээхын түлөө колхозно фермэнүүдһээ холодоогүй байна.

Түл абалгын энэ харюусалгата үедэ хүдөө нютагуудтахи комсомолецууд болон залуушуул бүлтадаа фермэ, гүүртэ, отаранууудаар хүдэлмэрилхэ зэргэтэй. Тэдэнэр өөһэдынгөө эрхим ажалаар бүхы колхозникуудые зоригжуулан, түрүү хүргэеэ харуулха байна. Малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ хангалтагүй хүтэлбэри үгэжэ байһан алдуутаа хары зайхын түлөө колхозно комсомольско организацинууд бараадаа тэмсэхэ уялгатай.

М. БАВЫРИНА, ВЛКСМ-эй обкомой таряашан-залуушуулэй таһагые даагша.

ХИЛЫН СААНА

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, апрелиин 18. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь: Гамбургһаа урдуур союзнигуудай танкова частьнууд Люнебургска намартай газар дээгүүр гараад, мүнөө Ильбэнэй саада тээ байна.

Артиллериин хүсэтэ бэлэдхэлэн ба агаарһаа хэгдэһэн бомбодолгын һүүлээр союзнигуудай ябган сэрэгүүд болон танкова частьнууд Магдебургдэ үсэд шанга сохилто хэжэ эхилээ.

Дессауда үйлсын байлдаанууд боложо байна. Эдэ байлдаануудта германска сэрэгүүдтэй ногоон сэргэ гражданска арад зон хабаадалсана.

Хемницын германска гарнизоной командир болбол буу зэбсэгээ хүрэахаа гэһэн эрилтэһээ арсаба. Союзнигууд хадаа түс городһоо баруулжаа 3 километртэ байна.

Союзнигуудай сэрэгүүд Нюрнбергые бүримүһэн шахуу хүреэлбэ. Түс городой заха хүдар немецүүд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ.

Гурека «мэшээгэ» соо немецүүд Дюссельдорфын оршондо 300 дүрбэлжэн километр шахуу талмай дээрэ хашагданхай.

Апрелиин 16-да 112.033 хүнүүд плендэ абтаба.

Атлантическа эрьедэ руанска «мэшээгэ» соо байһан дайсанай зэбсэгтэ хүсэнүүдые командалагша германска адмирал өөрынгөө штабтай хамта плендэ абтаба.

ЛОНДОН, апрелиин 18. (ТАСС). Союзнигуудай Дундада далай дээрэхи штабай апрелиин 17-ой үдэшэ тунхаглагдаһан мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь: 8-дахи армиин баруун захада Италида англиийска частьнууд Ардженга городые тойрон гараба.

Имола-Болонья гэдэг шоссейһээ хойгуур союзнигуудай сэрэгүүд добтолго үргэлжэлжэ байна.

Новозеландска сэрэгүүд болбол Болонья-Луго харгы дээрэ Болоньяһаа 14 мильдэ байһан Медичина городые эзэлэн абаһан сэрэгүүдтэйгээ нэгэдэбэ.

Фронтын центральна оршондо ондоо участогууд дээрэ союзнигуудай сэрэгүүд дайсанай үсэд шанга эсэргүүсэлтэнүүдые нуга даран добтолгоёо үргэлжэлүүлһээр.

Пресс-конференци дээрэ Трумэнэй хэһэн мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, апрелиин 17. (ТАСС). Нэгэдэхи пресс-конференци дээрэ хэблэлэй түлөөлэгшэдэй асуудалда харюусан, Сталин, Черчилль ба Чан Кай-Шитай һаяар уулзабал золтой байха байгааб гэжэ президент Трумэн мэдүүлбэ. Гэбэшье, союзна гүрэнүүдэй толгойлогшонортой уулзахын тула ямаршье хэмжээ абабагүйб гэжэ Трумэн мэдүүлбэ. Хэрбээ де Голлиин уулзалга хэхэсэ оролдобол де Голльтой уулзабал золтой байха байгааб гэжэ Трумэн нэмэбэ.

Сан-Францискодахи конференциин болотор Молотовтой уулзахаб гэжэ найдана гү гэһэн асуудал Трумэндэ корреспондент табиба. Молотов болбол Вашингтондо зогсохо ба Холбоото Штадуудай президентдэ визит асарха юм гэжэ Трумэн харюусаба.

Сан-Франциско ошохогүйб, гэбэшье конференцидэ бэшэгээр хандаха ба делегадуудые радиогоор магад, амаршалхаб гэжэ саашанхи асуудалнуудта харюусаха зуураа Трумэн мэдүүлбэ. Холбоото Штадуудые түлөөлхөөр хүндэтэй делегаци бии ба Холбоото Штадуудай делегаци Сагаан Байшанһаа дэмжэлгэ абажа байха юм гэжэ Сан-Франциско юундэ ошохогүй умтэ юм гэһэн асуудалда Трумэн харюусаба.

Зарим асуудалнуудта хандаһаниинь, илангаяа Бреттон-Будседа эһэн тэрэнэй дурадхалга тушаа нэгэ хэды асуудалнууд гараба эжэ мэдүүлхэ зуураа Бреттон-Будседахи программые гүйсэд һайшааһаб гэжэ Трумэн хэлэбэ. Сенаталаа үлөө һаа Бреттон-Будседахи программые сенатаар һайшаалгажа шадаха байгааб гэжэ Трумэн мэдээсэбэ.

Хоорондын тарифна бүүлтын ёһоор хэхэ наймаанай договорнууд тушаа Рузвельтын программые һайшааба гүт гэһэн асуудалда Трумэн зүбшөөрэн харюусаһан байна. Тиимэ программада үргэлжэ дэмжэлгэ үзүүлдэг һэн би гэжэ Трумэн мэдээсэбэ.

Антинегритянска дискриминационно подушна налогые болюулха тушаа асуудал корреспондент-негр Трумэндэ асуудал табиба. Подушна налогые болюулха тухай законопроектдэ ба хүдэлмэришэ негрнүүдэй тушаа дискриминацинуудые зайлуулха хэмжээ-ябуулгануудта сенаторай зэргэдэ байхадаа һайшаан хандадаг һэн би гэжэ Трумэн зааба.

АМЕРИКАНЕЦУУД МАГДЕБУРГДЭХИ РЕЙХСБАНКЫН ФИЛИАЛЫЕ ЭЗЭЛБЭ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 18. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, американска 9-дэхи армиин частьнууд 70 миллион доллар сагаан мүнгэн рейхсмаркнуудтай байһан германска рейхсбанкын филиалые Магдебургдэ эзэлэн абаа.

ФИНСКЭ ШЭНЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЭМХИДХЭГДЭБЭ

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 17. (ТАСС). Финскэ шэнэ правительствын эмхидхэгдэһэн тухай хуули ёһоор соносхогдоһон байна. Тэрэнэй составта премьер-министр Паасикивиин составта: премьер-министр Паасикиви, оборонын министр Пеккала; дотоодо хэрэгүүдэй министр Лейно; гадаада хэрэгүүдэй министр Энкель, гадаада хэрэгүүдэй хоёрдохи министр Свенто гэгшэд ба бусад оробо.

Энээнэй урда тээхитэй сасуулхада мүнөөнэй правительствын составта зүбхэн гурбан шэнэ министр оробон байна.

Финскэ шэнэ правительствын составта Финляндиин арадай демократическа союзай 6 түлөөлэгшэд, социал-демократическа партиин 4, аграрна партиин 4, шведскэ арадай партиин 1, коалиционно партиин 1, прогрессивнэ партиин 1 түлөөлэгшэд оробо.

ФИНСКЭ ШЭНЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЭМХИДХЭХЭ ТУШАА

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 18. (ТАСС). Финскэ телеграфна агентствын дамжуулһанай ёһоор, финскэ шэнэ правительствода финансын нэгэдэхи министрынь Туомиоя, финансын хоёрдохи министрынь Хиттупи гэгшэд болобо.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—789; ответ. секретаря—3—23; отделов: партийной жизни и промышленности—7—89; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв).

Н 00337. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.